

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΠΑΛ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	15.11.2025

ΘΕΜΑ Α

Α1 ΘΕΜΑ Α

Α1.

- α. Λ
- β. Σ
- γ. Λ
- δ. Σ
- ε. Λ

Α2.

- 1 γ
- 2 ε
- 3 β
- 4 α
- 5 δ

Α3.

- α. 6 (πλάσμα)
- β. 4 (πάνω τοίχωμα)
- γ. 7 (των γαστρικών οξέων)
- δ. 2 (πρώτη)
- ε. 5 (0)

ΘΕΜΑ Β

B1. Τα εμβόλια είναι ουσίες που εισάγονται στον οργανισμό για να προκληθεί ανοσία. Οι ιδιότητες που πρέπει να έχουν αυτές η ουσίες είναι: α) να είναι ισχυρά αντιγόνα και β) να μην βλάπτουν τον οργανισμό.

Ανάλογα με τις ουσίες που εισάγονται υπάρχουν 3 ομάδες εμβολίων: α) χορήγηση νεκρών μικροοργανισμών,

β) χορήγηση τοξινών μικροβίων,

γ) χορήγηση εξασθενημένων ζωντανών μικροοργανισμών.

B2. Το πεπτικό σύστημα αποτελείται από όργανα και αδένες. Το σύνολο των οργάνων ονομάζεται γαστρεντερικός σωλήνας. Ο γαστρεντερικός σωλήνας αρχίζει από το στόμα και καταλήγει στον πρωκτό. Χωρίζεται σε διάφορα μέρη:

τη στοματική κοιλότητα,

το φάρυγγα,

τον οισοφάγο,
το στομάχι,
το λεπτό έντερο,
το παχύ έντερο.

B3. Ανάλογα με το βαθμό του μυϊκού τόνου διακρίνουμε τρεις τύπους στομάχου: α) τον ορθοτονικό με σχήμα J
β) τον υπερτονικό σαν κέρατο βοδιού και
γ) τον υποτονικό που είναι επιμήκης

B4. Με τον όρο ανοσία εννοούμε την ικανότητα του οργανισμού να προστατεύεται από τη δράση των μικροβίων και των τοξικών προϊόντων τους.

Η ανοσία διακρίνεται σε:

- Φυσική και
- Επίκτητη

Η φυσική ανοσία είναι οι αμυντικοί μηχανισμοί του οργανισμού, οι οποίοι λειτουργούν σε όλες τις περιπτώσεις, χωρίς να είναι ειδικό για κάποιο συγκεκριμένο μικροοργανισμό.

Η επίκτητη ανοσία είναι το ειδικό σύστημα παραγωγής αντισωμάτων και ευαισθητοποιημένων λεμφοκυττάρων και είναι ειδική για κάθε μικροοργανισμό.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ο μέσος χιτώνας αποτελείται από ελαστικές ίνες και μυϊκές ίνες. Ο ρόλος των ελαστικών ινών είναι η μετάδοση του σφυγμού ενώ των μυϊκών είναι η αυξομείωση της διαμέτρου. Σε αρτηρίες με μεγάλη διάμετρο υπάρχουν κυρίως ελαστικές ίνες.

Γ2. Τα είδη των κυττάρων των γαστρικών αδένων είναι :

Τα κύρια κύτταρα. Η ουσία που εκκρίνεται είναι το προένζυμο πεψινογόνο που ενεργοποιείται σε πεψίνη.

Τα καλυπτήρια ή τοιχωματικά κύτταρα. Ως ουσίες μπορούν να αναφερθούν είτε τα γαστρικά οξέα ή ο ενδογενής παράγοντας.

Τα βλεννώδη κύτταρα. Παράγουν την βλέννα.

Τα G – κύτταρα. Παράγουν την γαστρίνη.

Γ3. Το παχύ έντερο ξεκινάει από την ειλεοτυφλική βαλβίδα και φτάνει στον πρωκτό. Έχει μήκος 1,5 μέτρα και σχηματίζει μια στεφάνη που περιβάλλει το ελικώδες έντερο.

Τα μέρη του είναι :

Το τυφλό, το κόλο, το ορθό ή απευθυσμένο.

Φροντιστήρια Εν-τάξη

Γ4. Παθητική ανοσία είναι αυτή που αποκτά ο οργανισμός με τη χορήγηση έτοιμων αντισωμάτων. Διαρκεί περίπου 2-3 εβδομάδες και ενεργοποιείται αμέσως μετά τη χορήγηση τους.

Η φυσική παθητική ανοσία επιτυγχάνεται με τη μετάδοση αντισωμάτων από τη μητέρα στο έμβρυο, μέσω της κυκλοφορίας του πλακούντα καθώς και από τη μητέρα στο νεογνό μέσω του θηλασμού.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Το σάλιο παράγεται στους σιαλογόνους αδένες. Περιέχει βλέννα, πτυαλίνη, κάλιο και άλλα ιόντα. Χρησιμεύει στη κατάποση, τη γεύση, τον αυτοκαθαρισμό της στοματικής κοιλότητας και στη πέψη της τροφής.

Δ2.

- α. Λυσοζύμη και συμπλήρωμα.
- β. Για τη χυμική ανοσία υπεύθυνα είναι τα Β λεμφοκύτταρα τα οποία διαφοροποιούνται σε πλασματοκύτταρα που παράγουν αντισώματα ή ανασοσφαιρίνες. Κάθε πλασματοκύτταρο παράγει ένα είδος αντισωμάτων που είναι ειδικό για τη ξένη ουσία που εισβάλλει στον οργανισμό. Με την είσοδο του αντιγόνου στον οργανισμό ενεργοποιούνται ειδικά Β – λεμφοκύτταρα, τα οποία διαφοροποιούνται σε ώριμα πλασματοκύτταρα και παράγουν αντισώματα που εκκρίνονται στη λέμφο και μεταφέρονται στο αίμα.
- γ. 4-15 μέρες.

Δ3. Το φύμα του Vater βρίσκεται στο δωδεκαδάκτυλο του λεπτού εντέρου. Εκεί εκβάλλουν το ήπαρ μαζί με τη χοληδόχο κύστη και το πάγκρεας. Στο ήπαρ ο κοινός ηπατικός πόρος ενώνεται με το κυστικό πόρο της χοληδόχου κύστης και σχηματίζουν τον χοληδόχο πόρο που εκβάλλει στο φύμα του Vater. Το πάγκρεας εκβάλλει στο φύμα του Vater είτε και με τον μεγάλο και τον μικρό εκφορητικό πόρο είτε μόνο με το μεγάλο εκφορητικό πόρο.